

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Limba și Literatura Română și Științele Comunicării
Domeniul de studii	Limbă și literatură
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii/calificarea	Limba și literatura română - O limbă și literatură modernă (franceză, germană, spaniolă, italiană) Limba și literatura ucraineană – O limbă și literatură modernă (franceză, engleză) – Limba și literatura română

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	LITERATURĂ COMPARATĂ. OMUL ȘI LUMEA, ÎN VIZIUNEA MARILOR CLASICI				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Mariana BOCA				
Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Mariana BOCA				
Anul de studiu	2	Semestrul	1	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categoría formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DF
	Categoría de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	2	Curs	1	Seminar	1	Laborator		Proiect	
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	28	Curs	14	Seminar	14	Laborator		Proiect	

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	20
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	27
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	23
II d) Tutoriat	
III Examinări	2
IV Alte activități:	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	70
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	• Teoria Literaturii
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	•
Desfășurare aplicații	Seminar •

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea, înțelegerea studiului comparativ al literaturii • Definirea metodei de analiză comparativă a cel puțin două texte literare, în funcție de un reper clar precizat; • Identificarea tipului de imaginație etică și a modelului de cunoaștere promovat de un text literar supus interpretării, prin metoda analizei comparative • Interpretarea fenomenelor și elementelor definitorii din perspectiva cercetării interdisciplinare și transculturale;
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • definirea literaturii comparate ca metoda de analiză comparativă a textelor literare; definirea imaginației etice; • identificarea și interpretarea imaginației etice în textul literar, prin utilizarea următoarelor instrumente: legătura eroului și a lumii lui cu Divinitatea, legătura eroului și a lumii lui cu alteritatea, legătura eroului și a lumii lui cu identitatea; • Utilizarea limbajului analitic conceptualizant, bazat pe termeni precum: ficțiune, poveste, erou, etică, discurs, limbaj, proiect asupra lumii, ipoteză, teză, mesaj unificator, multiplicarea mesajului, modernitate etc. • capacitatea de a pune în relație comparativă modele de cunoaștere diferite, propuse de texte literare majore, prin identificarea diferențelor și similitudinilor.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	însușirea și valorificarea interpretării literare de tip comparat;
Obiective specifice	formarea de capacități necesare pentru analiza și interpretarea textului literar; înțelegerea imaginației etice exprimate în textul literar, ca nucleu al oricărui model de cunoaștere, în practica discursivă a limbajelor literaturii.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
<ul style="list-style-type: none"> • 1) Ce este <i>literatura comparată</i>? Introducere în gândirea comparativă. Comparativismul – o metodă integrativă de interpretare și înțelegere critică a literaturii. Introducere în tipuri fundamentale de comparativism: a) comparatismul istoricizant – ramură a istoriei literare (textul 1- creația ca sursă originală și textul 2 – creația prin <i>re-tratare</i> a sursei etc.); comparatismul intertextual – studiu de literatură generală și universală (literatura – un intertext; comunicarea dintre modelele culturale, mentalități și memorie sau proiecție colectivă etc). Analiza comparată aplicată literaturii: metodă rezumativă de lucru (asemănări și deosebiri în funcție de unul sau mai multe repere alese etc.). Comparatismul/literatura comparată – metodă de cunoaștere. Conceptualizarea și particularizarea tipului de analiză comparativă ales pentru acest curs, bazat pe următoarele repere: <i>omul și lumea</i> exprimate prin <i>conștiință textuală, imaginație etică</i>. Orientarea spre conținutul spiritual și filosofic al operei literare. Axele (auto)cunoașterii; legătura cu Divinitatea, legătura cu alteritatea, legătura cu identitatea. 	2	Prelegere, problematizare, conversație euristică, analiză de text, studiul de caz.	
<ul style="list-style-type: none"> • 2) <i>Omul homeric și lumea homerică</i> – model cultural original al lumii moderne. <i>Odissea</i> de Homer. Imaginația etică a lui Ulise și a lumii sale. Legătura eroului și a lumii lui cu Divinitatea și cu alteritatea. Proiecția identitară a eroului homeric (<i>Cine este Odiseu/Ulise?...).</i> Etica homerică. Raportări comparative rezumative legate de alte lumi și modele culturale contemporane cu lumea homerică (lumea iudaică/etica iudaică- <i>Pentateuhul, Ecclesiastul- Biblia, Vechiul Testament</i>) 	2		
<ul style="list-style-type: none"> • 3) <i>Omul grec și lumea greacă: Oedip-rege</i> de Sofocle. Imaginația 	2		

etică a lui Oedip și a lumii lui, față în față cu etica lui Socrate (Platon, <i>Apărarea lui Socrate</i>). Imaginația etică homerică și greacă, în perspectivă comparativă cu etica iudaică (<i>Psalmii</i> Regelui David; de la Homer, Sofocle și Socrate, la Moise, regele David și Solomon). Modele culturale origine: modelul grec și modelul iudaic. Omul grec și omul iudaic.			
• 4) <i>Omul creștin și lumea creștină</i> . Conștiință textuală și imaginație etică în <i>Divina Comedie</i> de Dante: viziunea asupra infernului; întâlnirea cu Ulise; poziționarea față de Beatrice; viziunea asupra paradisului. Etica specifică modelului de cunoaștere creștin (<i>Evangelia</i> după Ioan; <i>Despre Învățător/De Magister</i> ; de Fericitul Augustin; Epistola întâi către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel) și perspectiva dantescă asupra memoriei creștine.	2		
• 5) <i>Nașterea omului modern și a lumii moderne. Omul lui Shakespeare și omul creștin. Hamlet</i> , de William Shakespeare. Alegerile etice ale omului hamletian și ale omului dantesc, față în față cu omul homeric și omul lui Sofocle. Trecerea de la proiecția asupra lumii exprimată de Dante, la proiecția asupra lumii construită de Shakespeare, prin Hamlet. Raporturile noi dintre Divinitate, alteritate și identitate în interioritatea hamletiană.	2		
• 6) <i>Omul renascentist. Umanismul. Don Quijote</i> , Miguel de Cervantes. Legătura eroului și a lumii lui Don Quijote cu Divinitatea; proiecții asupra alterității și asupra identității, exprimate prin imaginația etică donquijotescă. Imaginația etică la William Shakespeare și Miguel de Cervantes: două poziții opuse sau complementare asupra omului?	2		
• 7) <i>Omul modern al secolului al XIX-lea. Crimă și pedeapsă, Frații Karamazov</i> de Feodor Mihailovici Dostoievski sau literatura ca profeție. Omul și lumea, de la Homer la Dostoievski: analiză comparativă. Concluzii.	2		

Bibliografie

Erich Auerbach – *Mimesis. Reprezentarea realității în literatura occidentală*, Editura pentru Literatură Universală, București, 1967

Georges Batailles – *Literatura și răul*, Ed. Univers, București, 2000;

Mariana Boca – *Modernismul între literatură și filosofie*, Ed. Universității Suceava, 2002;

- *Curs universitar de literatură comparată*, Editura Universității “Ștefan cel Mare”, 2019;

- *Povești despre omul interior*, Editura Tracus Arte, 2020.

Harold Bloom – *Canonul Occidental*, ed. Art, București, 2007;

Matei Călinescu – *A citi, a reciti. Către o poetică a (re)lecturii*, Ed. Polirom, Iași, 2003

David Damrosch, *How to Read World Literature*, John Wiley & Son, 2009

Junger Habermas – *Cunoaștere și Comunicare*, ed. Politică, București, 1983

Linda Hutcheon -, „State of the Discipline” în *Inquire. Journal of Comparative Literature*, nr. 1,2/Iunie 2011

Linda Hutcheon, Mario J. Valdes, *Rethinking Literary History: A Dialogue on Theory*. Oxford University Press, Londra, 2001;

David Macey- *The Penguin Dictionary of Critical Theory*, ed. Penguin, Londra, 2001;

Alexandru Mușina, *Teoria și practica literaturii*, Ed. Muzeul literaturii române, București, 2012

Toma Pavel – *Gândirea Romanului*, ed. Humanitas, București, 2008;

Tudor Vianu – *Opere*, ed. Minerva București, 1982

Jean-Pierre Vernant – *Omul Grec*, ed. Polirom, Iași, 2001

Bibliografie minimală

Harold Bloom – *Canonul Occidental*, ed. Art, București, 2007;

Erich Auerbach – *Mimesis. Reprezentarea realității în literatura occidentală*, Editura pentru Literatură Universală, București, 1967

Mariana Boca – *Modernismul între literatură și filosofie*, Ed. Universității Suceava, 2002;

- *Curs universitar de literatură comparată*, Editura Universității “Ștefan cel Mare”, 2019;

-*Povești despre omul interior*, Editura Tracus Arte, 2020.

Matei Călinescu – *A citi, a reciti. Către o poetică a (re)lecturii*, Ed. Polirom, Iași, 2003

Aplicații (Seminar/laborator/proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1) <i>Explicarea aplicată a conceptelor operaționale:</i> literatura comparată, analiză comparată; conștiință textuală, imaginație etică, model de cunoaștere, etică. Aplicație: 1) analiză comparată pe fragmente din: <i>Ecclesiastul</i> (Biblia, <i>Vechiul Testament</i>) și <i>Odissea</i> , Homer; 2) analiză comparată pe fragmente din <i>Cartea lui Iona/Regi III</i> (Biblia, <i>Vechiul Testament</i>) și <i>Iona</i> , de Marin Sorescu. Dezbateri rezumativă: <i>Ce este literatura comparată?</i> Concluzie: incapacitatea definirii unei metode compatiste specifice. Literatura comparată: metodă deschisă și integrativă de cercetare a literaturii.	2	Interpretare interactivă, problematizare, conversație euristică, analiză de text	
2) <i>Analiză pe text:</i> Homer- <i>Odissea</i> . Conștiința textuală a eroului și imaginația etică. Analiză comparativă primară (fragmente reprezentative pentru etica homerică și pentru etica iudaică).	2		
3) <i>Oedip- rege</i> de Sofocle. Analiză pe text: conștiință textuală și imaginație etică. Exercițiu de analiză comparativă, pe fragmente reprezentative indicate studenților din operele <i>Odissea</i> și <i>Oedip-rege</i> (asemănări și deosebiri; ipoteză interpretativă).	2		
4) <i>Analiză pe text:</i> Dante Alighieri – <i>Divina Comedie</i> . Conștiințe textuale în <i>Divina Comedia</i> . <i>Cine este Ulise al lui Dante? Cine este Beatrice? Cine este Dante?</i> Analiza comparativă rezumativă pe fragmente reprezentative: omul la Homer, Sofocle și Dante. Etica lui Ulise, a lui Oedip și etica lui Dante.	2		
5) <i>Analiză pe text:</i> William Shakespeare – <i>Hamlet</i> . Conștiința textuală hamletiană, alegeri etice și înțelegeri ale alterității la Shakespeare. <i>Cine este Hamlet? Cine este Ofelia?</i> Imaginația etică a lui Dante și a lui Hamlet: analiză comparativă. Beatrice și Ofelia sau viziuni asupra alterității.	2		
6) <i>Analiză pe text:</i> fragmente reprezentative din <i>Don Quijote</i> , de Miguel de Cervantes. Analiză comparativă: Shakespeare și Cervantes. Etica lui Hamlet și a lui Don Quijote. Beatrice, Ofelia și Dulcinea del Toboso sau viziuni asupra alterității.	2		
7) <i>Analiză pe text:</i> Feodor Mihailovici Dostoievski – <i>Crimă și Pedepsă</i> . Imaginația etică a lui Raskolnikov. Analiză comparativă: Hamlet și Raskolnikov sau viziuni asupra omului modern.	2		
Bibliografie			
Erich Auerbach – <i>Mimesis. Reprezentarea realității în literatura occidentală</i> , Editura pentru Literatura Universală, București, 1967			
Georges Batailles – <i>Literatura și răul</i> , Ed. Univers, București, 2000;			
Mariana Boca – <i>Modernismul între literatură și filosofie</i> , Ed. Universității Suceava, 2002; - <i>Curs universitar de literatură comparată</i> , Editura Universității “Ștefan cel Mare”, 2019; - <i>Povești despre omul interior</i> , Editura Tracus Arte, 2020.			
Harold Bloom – <i>Canonul Occidental</i> , ed. Art, București, 2007;			
Matei Călinescu – <i>A citi, a reciti. Către o poetică a (re)lecturii</i> , Ed. Polirom, Iași, 2003			

David Damrosch, <i>How to Read World Literature</i> , John Wiley&Son, 2009
Junger Habermas – <i>Cunoaștere și Comunicare</i> , ed. Politică, București, 1983
Linda Hutcheon – „State of the Discipline” în <i>Inquire. Journal of Comparative Literature</i> , nr. 1,2/Iunie 2011
Linda Hutcheon, Mario J. Valdes, <i>Rethinking Literary History: A Dialogue on Theory</i> . Oxford University Press, Londra, 2002
David Macey- <i>The Penguin Dictionary of Critical Theory</i> , ed. Penguin, Londra, 2001;
Alexandru Mușina, <i>Teoria și practica literaturii</i> , Ed. Muzeul literaturii române, București, 2012
Toma Pavel – <i>Gândirea Romanului</i> , ed. Humanitas, București, 2008;
Tudor Vianu – <i>Opere</i> , ed. Minerva București, 1982
Jean-Pierre Vernant – <i>Omul Grec</i> , ed. Polirom, Iași, 2001
Bibliografie minimală
Harold Bloom – <i>Canonul Occidental</i> , ed. Art, București, 2007;
Erich Auerbach – <i>Mimesis. Reprezentarea realității în literatura occidentală</i> , Editura pentru Literatură Universală, București, 1967
Mariana Boca – <i>Modernismul între literatură și filosofie</i> , Ed. Universității Suceava, 2002;
- <i>Curs universitar de literatură comparată</i> , Editura Universității “Ștefan cel Mare”, 2019;
- <i>Povești despre omul interior</i> , Editura Tracus Arte, 2020.
Matei Călinescu – <i>A citi, a reciti. Către o poetică a (re)lecturii</i> , Ed. Polirom, Iași, 2003

9. **Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului**

•

10. **Evaluare**

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	-însușirea principalelor noțiuni, idei, teorii; -mod personal de abordare și interpretare; -capacitatea de sinteză și de analiză; -capacitatea de a utiliza diferite metode critice.	Examen scris	50%
Seminar	-cunoștințe certe și profund argumentate; -exemple analizate, comentate; -mod personal de abordare și interpretare.	Lucrare scrisă	50%
Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • însușirea terminologiei de specialitate; • lectura contextualizată a textelor din tematică; • cunoașterea problemelor de bază din domeniu. 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
10.09.2020		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
2.10.2020	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
2.10.2020	